

לד א מיי פטו"ז מהל' חסות הלכה כג טור ש"ע ה"ע סימן ק"ח סעיף ג:

לה ב מיי שם הל' כד טו"ע שם סעיף ב: לו ג מיי פ"ב מהלכות מלה ולה הלכה ט סמג עשין זד טו"ע ח"מ סימן קט סעיף ב: לו ד רמ"א פ"ב שם הלכה י טמג שם טו"ע ח"מ סימן קט סעיף ב: לח ה מיי פ"ב שם הל' ט סמג שם טו"ע ח"מ סימן קט סעיף ב וסימן לח סעיף ט:

תוספות רי"ד

שלח ליה רי"ד ב"ח לרי"ג ביי ילמדנו רבינו בשטר כתובה יוצא מתי" מחלוקת או בשאין שטר יוצא מתי" מחלוקת והל' כדברי מי שלח ליה כשאין שטר יוצא מתי" מחלוקת אבל שטר כתובה יוצא מתי" גובה כתובתה לעולם והל' בחכמים: כי אריב"ל משום ב"ק ל"ש אלא מר"מ אבל תוספת י"ל ור"א ארי"א אילו תוספת א"ל דארי"א ארי"א

שני דייני גזירות היו בירושלים
אדמון וחנן בן אבישלום. הכי גורס ר"ת דהא לרי"מ דאמר צ"ל חלק (סנהדרין דף ק"ג:) דלשלוס אין לו חלק לעולם הבא היכי מסקינן צשמייה הא למרינן צימא צ"ל הממונה (דף לח:) ושם ג' עשרים צ"ל מסקינן צשמייהו ואבישלוס שם אדם דכתיב ו (אביה צן אבישלוס) והכי נמי הא דאמר צ"ק דשנת (דף י"ג:) שנת אש ירושלים ל' גרסינן שנת אלף שנת (ה) דשנת רשע הוא ויש מפרש דתרי שנתה היו דכתיב צישעיה (כ"ב) כה אמר ה' צבאות לך צא אל הסוכן הזה אל שנתה אשר על הצית וכתבי צתריה מה לך פה וגו' הנה ה' מנטלנך וגו' הכי משמע שהיה רשע ואחריו כתוב צסוק (שם לו) והכי כשמוע המלך חזקיהו ויקרע את בגדיו ויתכס צשק ויצא צית ה' וישלח [את] אליקים אשר על הצית ואת שנתה ור"י הרי משמע דשנת אחריהא היה ולא מילתא היא דהוא נמי שנתה כורחין ההוא צתרא דהיה צמעשה דסנהרי צרע הוא דלמרי' (סנהדרין דף כו.) ששלח לסנהרי צשנת וסיעתו השלימו חזקיה וסיעתו לא השלימו וכשרלה ללאת הוא וסיעתו חזן לחומה יצא הוא תמלה וצא גבריאל וסגר הדלת והרגו סנהרי צו וצא נתנצח עליו ישעיה הנה ה' מנטלנך ואף על הצית מכל מקום אחד הוא. מ"כ:

קשיא

שני דייני גזירות היו בירושלים
שני דברים אדמון אומר שבעה
שני דברים אדמון אומר שבעה

מומחין היו ומוסקמין לדין דיני גזירות. חנן אומר ב' דברים ואין חכמים מודים משבע

קד: הנושא את האשה פרק שנים עשר כתובות

אמר רב הונא אמר רב לא שנו אלא מנה מאתים אבל תוספת יש לה. תימנה א"כ אמאי קאמר רב לעיל לא שנו אלא כשאין שטר כתובה יוצאה מתחת ידה אצל כששטר כתובה יוצאה מתחת ידה גובה כתובתה לעולם ומאי ראייה היא משום שטר כתובה הוחיל ה' ואינה

הרי היא ככתב חלה ואם היה שטר כתובה יוצא מתחת ידה גובה כתובתה לעולם שלח ליה רב נחמן בר רב חסדא לרב נחמן בר יעקב ילמדנו רבינו כששטר כתובה יוצא מתחת ידה מחלוקת או כשאין שטר כתובה יוצא מתחת ידה והלכה כדברי מי שלח ליה בשאין שטר כתובה יוצא מתחת ידה מחלוקת אבל שטר כתובה יוצא מתחת ידה גובה כתובתה לעולם ור"מ חכמים כי אתא רב דימי א"ר שמעון בן פוי א"ר יהושע בן לוי משום בר קפרא לא שנו אלא מנה מאתים אבל תוספת יש לה ורבי אבהו א"ר יוחנן אפילו תוספת אין לה דאמר ר' רבי אייבו אמר רבי ינאי תנאי כתובה ככתובה דמי אתמר נמי א"ר אבא אמר רב הונא אמר רב לא שנו אלא מנה מאתים אבל תוספת יש לה אמר ליה רבי אבא לרב הונא אמר רב הכי אמר ליה אישתיקן קאמרת או אישתיקן קאמרת אמר ליה אישתיקן קאמינא: המתיה דרב חייה אריבא אינתת אחוה הואי ואלמנה בבית אביה הואי וונה עשרים וחמש שנין בבי נשא לסוף אמרה ליה הב לי מזוני אמר לה לית לך מזוני הב לי כתובה אמר לה לא מזוני אית לך ולא כתובה אית לך תבעתיה לדינא קמיה דרבה בר שילא אמר ליה אימא לי איזי גופא דעובדא היכי הוה אמר ליה זניתה עשרים וחמש שנים בבי נשא בחיי דמר דבכתפאי אמטאי לה אמר ליה מעמא מאי אמור רבנן כל זמן שהיא בבית בעלה גובה כתובתה לעולם דאמרינן משום כיסופא הוא דלא תבעה הכא נמי משום כיסופא הוא דלא תבעה זיל הב לה לא אשגח כתב לה אדרכתא אניכסיה אתא לקמיה דרבא א"ל חזי מר היכי דנן א"ל שפיר דנך אמרה ליה אי הכי לויזיל להדר לי פירי דמן ההוא יומא עד האידנא אמר לה אחוי לי אדרכתך חזייה דלא הוה כתוב בה ואישתמודענא דנכסים אלו דמיתנא אינון אמר לה אדרכתא לאו שפיר כתיבא אמרה ליה תיזיל אדרכתא דאישקול מזימא דשלימי יומא אכרותא עד השתא אמר לה הני מילי היבא דלא כתיב טעותא באדרכתא אבל היבא דכתיב טעותא באדרכתא לית לך בה אמרה ליה והא מר הוא דאמר אחריות טעות סופר הוא אמר לה רבא בהא ליבא למימר טעות סופר הוא דבהא אפי' רבה בר שילא מעי מעיקרא הוא סבור הני והני דידיה מה לי מהני מה לי מהני ולא היא זימנין דאזלה ומשבחה להו ודבעלה מכספי ואמר לה שקיל דידך והב לי דידי ואתי לאפוקי לעז על בי דינא:

הדרן עלך הנושא

שני דייני גזירות היו בירושלים
אדמון וחנן בן אבישלום. הכי גורס ר"ת דהא לרי"מ דאמר צ"ל חלק (סנהדרין דף ק"ג:) דלשלוס אין לו חלק לעולם הבא היכי מסקינן צשמייה הא למרינן צימא צ"ל הממונה (דף לח:) ושם ג' עשרים צ"ל מסקינן צשמייהו ואבישלוס שם אדם דכתיב ו (אביה צן אבישלוס) והכי נמי הא דאמר צ"ק דשנת (דף י"ג:) שנת אש ירושלים ל' גרסינן שנת אלף שנת (ה) דשנת רשע הוא ויש מפרש דתרי שנתה היו דכתיב צישעיה (כ"ב) כה אמר ה' צבאות לך צא אל הסוכן הזה אל שנתה אשר על הצית וכתבי צתריה מה לך פה וגו' הנה ה' מנטלנך וגו' הכי משמע שהיה רשע ואחריו כתוב צסוק (שם לו) והכי כשמוע המלך חזקיהו ויקרע את בגדיו ויתכס צשק ויצא צית ה' וישלח [את] אליקים אשר על הצית ואת שנתה ור"י הרי משמע דשנת אחריהא היה ולא מילתא היא דהוא נמי שנתה כורחין ההוא צתרא דהיה צמעשה דסנהרי צרע הוא דלמרי' (סנהדרין דף כו.) ששלח לסנהרי צשנת וסיעתו השלימו חזקיה וסיעתו לא השלימו וכשרלה ללאת הוא וסיעתו חזן לחומה יצא הוא תמלה וצא גבריאל וסגר הדלת והרגו סנהרי צו וצא נתנצח עליו ישעיה הנה ה' מנטלנך ואף על הצית מכל מקום אחד הוא. מ"כ:

קשיא

שני דייני גזירות היו בירושלים
שני דברים אדמון אומר שבעה
שני דברים אדמון אומר שבעה

מומחין היו ומוסקמין לדין דיני גזירות. חנן אומר ב' דברים ואין חכמים מודים משבע

הכי היא ככתב חלה ואם היה שטר כתובה יוצא מתחת ידה גובה כתובתה לעולם שלח ליה רב נחמן בר רב חסדא לרב נחמן בר יעקב ילמדנו רבינו כששטר כתובה יוצא מתחת ידה מחלוקת או כשאין שטר כתובה יוצא מתחת ידה והלכה כדברי מי שלח ליה בשאין שטר כתובה יוצא מתחת ידה מחלוקת אבל שטר כתובה יוצא מתחת ידה גובה כתובתה לעולם ור"מ חכמים כי אתא רב דימי א"ר שמעון בן פוי א"ר יהושע בן לוי משום בר קפרא לא שנו אלא מנה מאתים אבל תוספת יש לה ורבי אבהו א"ר יוחנן אפילו תוספת אין לה דאמר ר' רבי אייבו אמר רבי ינאי תנאי כתובה ככתובה דמי אתמר נמי א"ר אבא אמר רב הונא אמר רב לא שנו אלא מנה מאתים אבל תוספת יש לה אמר ליה רבי אבא לרב הונא אמר רב הכי אמר ליה אישתיקן קאמרת או אישתיקן קאמרת אמר ליה אישתיקן קאמינא: המתיה דרב חייה אריבא אינתת אחוה הואי ואלמנה בבית אביה הואי וונה עשרים וחמש שנין בבי נשא לסוף אמרה ליה הב לי מזוני אמר לה לית לך מזוני הב לי כתובה אמר לה לא מזוני אית לך ולא כתובה אית לך תבעתיה לדינא קמיה דרבה בר שילא אמר ליה אימא לי איזי גופא דעובדא היכי הוה אמר ליה זניתה עשרים וחמש שנים בבי נשא בחיי דמר דבכתפאי אמטאי לה אמר ליה מעמא מאי אמור רבנן כל זמן שהיא בבית בעלה גובה כתובתה לעולם דאמרינן משום כיסופא הוא דלא תבעה הכא נמי משום כיסופא הוא דלא תבעה זיל הב לה לא אשגח כתב לה אדרכתא אניכסיה אתא לקמיה דרבא א"ל חזי מר היכי דנן א"ל שפיר דנך אמרה ליה אי הכי לויזיל להדר לי פירי דמן ההוא יומא עד האידנא אמר לה אחוי לי אדרכתך חזייה דלא הוה כתוב בה ואישתמודענא דנכסים אלו דמיתנא אינון אמר לה אדרכתא לאו שפיר כתיבא אמרה ליה תיזיל אדרכתא דאישקול מזימא דשלימי יומא אכרותא עד השתא אמר לה הני מילי היבא דלא כתיב טעותא באדרכתא אבל היבא דכתיב טעותא באדרכתא לית לך בה אמרה ליה והא מר הוא דאמר אחריות טעות סופר הוא אמר לה רבא בהא ליבא למימר טעות סופר הוא דבהא אפי' רבה בר שילא מעי מעיקרא הוא סבור הני והני דידיה מה לי מהני מה לי מהני ולא היא זימנין דאזלה ומשבחה להו ודבעלה מכספי ואמר לה שקיל דידך והב לי דידי ואתי לאפוקי לעז על בי דינא:

אשתיקן קאמרת. האי דמתמהת ואמרת אמר רב הכי משום דלא סבירא לך הוא ולאשתיקן קאמרת או משום דחציבה עלך ולאשתיקן קאמרת דאי אמרה רב משקית לי חמרא דשפיר אמר: אינתא אחוה הואי. ומת בלא צניס וירשו רב חייה אחיו: לא כסובה ולא מזוני. דאלמנה צבית צבית אינה גובה אלא עד כ"ה שנים כרבנן: **צנפאי אמטאי לה.** מזונותיה מיום ליום: הא נמי משום כיסופא. מתמת הכבוד הוא שעשית לה: **אדרכתא.** פסק דין לגבות נכסי כל אשר תמלא: **אמרה ליה.** לרצא: ליהדר לי פירי. דארעא דשיעור כתובתי דאלל מיומא דאיכתיבא לי דאדרכתא עלייהו שמאזתו היום הס צרשתי דהכי אמר רבה צ"ל המפקיד (צ"מ דף לה:) גבי שומת צ"ד לוקח מאימתי אכיל פירי אמר רבה מני מטי דאדרכתא לדיה צבי אמר משנתמתה רבא אמר מני שלמו יומי אכרותא: אישתמודענא. הכרזו שהנכסים הללו שכתבנו דאדרכתא זו עליהם של מת היו ששיעבוד כתובה של זו עליהם: לאו שפיר כתיבא.

שני דייני גזירות היו בירושלים
אדמון וחנן בן אבישלום. הכי גורס ר"ת דהא לרי"מ דאמר צ"ל חלק (סנהדרין דף ק"ג:) דלשלוס אין לו חלק לעולם הבא היכי מסקינן צשמייה הא למרינן צימא צ"ל הממונה (דף לח:) ושם ג' עשרים צ"ל מסקינן צשמייהו ואבישלוס שם אדם דכתיב ו (אביה צן אבישלוס) והכי נמי הא דאמר צ"ק דשנת (דף י"ג:) שנת אש ירושלים ל' גרסינן שנת אלף שנת (ה) דשנת רשע הוא ויש מפרש דתרי שנתה היו דכתיב צישעיה (כ"ב) כה אמר ה' צבאות לך צא אל הסוכן הזה אל שנתה אשר על הצית וכתבי צתריה מה לך פה וגו' הנה ה' מנטלנך וגו' הכי משמע שהיה רשע ואחריו כתוב צסוק (שם לו) והכי כשמוע המלך חזקיהו ויקרע את בגדיו ויתכס צשק ויצא צית ה' וישלח [את] אליקים אשר על הצית ואת שנתה ור"י הרי משמע דשנת אחריהא היה ולא מילתא היא דהוא נמי שנתה כורחין ההוא צתרא דהיה צמעשה דסנהרי צרע הוא דלמרי' (סנהדרין דף כו.) ששלח לסנהרי צשנת וסיעתו השלימו חזקיה וסיעתו לא השלימו וכשרלה ללאת הוא וסיעתו חזן לחומה יצא הוא תמלה וצא גבריאל וסגר הדלת והרגו סנהרי צו וצא נתנצח עליו ישעיה הנה ה' מנטלנך ואף על הצית מכל מקום אחד הוא. מ"כ:

הדרן עלך הנושא

שני דייני גזירות היו בירושלים
אדמון וחנן בן אבישלום. הכי גורס ר"ת דהא לרי"מ דאמר צ"ל חלק (סנהדרין דף ק"ג:) דלשלוס אין לו חלק לעולם הבא היכי מסקינן צשמייה הא למרינן צימא צ"ל הממונה (דף לח:) ושם ג' עשרים צ"ל מסקינן צשמייהו ואבישלוס שם אדם דכתיב ו (אביה צן אבישלוס) והכי נמי הא דאמר צ"ק דשנת (דף י"ג:) שנת אש ירושלים ל' גרסינן שנת אלף שנת (ה) דשנת רשע הוא ויש מפרש דתרי שנתה היו דכתיב צישעיה (כ"ב) כה אמר ה' צבאות לך צא אל הסוכן הזה אל שנתה אשר על הצית וכתבי צתריה מה לך פה וגו' הנה ה' מנטלנך וגו' הכי משמע שהיה רשע ואחריו כתוב צסוק (שם לו) והכי כשמוע המלך חזקיהו ויקרע את בגדיו ויתכס צשק ויצא צית ה' וישלח [את] אליקים אשר על הצית ואת שנתה ור"י הרי משמע דשנת אחריהא היה ולא מילתא היא דהוא נמי שנתה כורחין ההוא צתרא דהיה צמעשה דסנהרי צרע הוא דלמרי' (סנהדרין דף כו.) ששלח לסנהרי צשנת וסיעתו השלימו חזקיה וסיעתו לא השלימו וכשרלה ללאת הוא וסיעתו חזן לחומה יצא הוא תמלה וצא גבריאל וסגר הדלת והרגו סנהרי צו וצא נתנצח עליו ישעיה הנה ה' מנטלנך ואף על הצית מכל מקום אחד הוא. מ"כ:

קשיא

שני דייני גזירות היו בירושלים
שני דברים אדמון אומר שבעה
שני דברים אדמון אומר שבעה

מומחין היו ומוסקמין לדין דיני גזירות. חנן אומר ב' דברים ואין חכמים מודים משבע

(א) [לעיל דף: ג] (ג) [גדלים ע"פ ע"ש הייב צפי' ה"א] (ד) [ג"מ ד' טו: ג"כ קטע: ד] [לעיל פמ: א] קו הוא בכל הספרים ור"מ מהרש"ל וגירסת מהרש"ל הוחל וגובה זה (ב) [ג"ל גבי צביה מ"א] (טו) [שם אמו מעשה בת אבישלוס:]

גליון הש"ס

גמ' אבד רב הב. בתשובות הרי"ג מ"ג סי' לח הירושל' א"ל אשתיקן קאמרת דאי אשתיקן קאמרת וע"ש פירושו: תוב' ד"ה שני רייני ב"ו לא נגיטין שבנא. עיין מגילה דף י' ע"ב מוס' ד"ה רבה:

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה שני. לא גרסינן אלא שבנא. ג"כ לשון מוס' צ"ק דשנת וכתב נמי הו' שם אדם דלמרינן כדמורה אלא שבנא והל' כו ועיין צפק היה טעל דף כ"א:

מוסף רש"י

תנאי כתובה. תוספת שהיא ממנה לוסקי' לה וכן מוזנת וכל הנך דמנן פסקין לעיל (לעיל דף: ג.) אחריות טעות סופר. כשילי כתוב בשטר, סופר הוא שם טעות, אצל זה לא היה לו מעותיו בלא אחריות נכסי, דלא שדי אינן זוזי כדל' (ב"מ ד') ומני שכתב בו אחריות למי (ש"ב"ס) ב"ב קט"ו.)

הדרן עלך הנושא

תוספות רי"ד (המשך)
 א"ל הוא מר הוא דאמר אחריות טעות סופר ה"נ שמא הוסיף טעה שבי"א אדרכתא יפה צול לו לכתוב והוא טעה ולא כתב בה אשתמודענא והדר ברור שלא כתובה כ"א על נכסי המת א"ל דהא אפילו רבה בר"ש הוא סבר חני והני דידיה נינוו ולא היא זמנין דאזלא ומשבחה לה וא"ל שקיל דידך והב לי דידי פ"י אולא האשה ומשבחה לשדה ששמו לה ב"ד ודבעלה מיכספו שלא ישיבחה הירשע שהוא בטוח שיחזור ויקח את שלו מידה ויאמר לה טלי שלי המושעבדים ליכי ואחי לאפוקי לעז על בית דין שלא עיינו בתקנתה של זו:

פ"ג שני דייני גזירות היו בירושלים אדמון וחנן בן אבישלוס חנן אומר שני דברים ואדמון אומר שבעה מי שהלך למדינת חים ואשתו תובעת מזונות חנן אומר תשבע בסוף ולא תשבע בתחלה ונחלקו עליו בני כהנים גדולים ואמר תשבע בתחלה ובסוף חנן אומר ב"ה כדבריהם. ארי"א ב"ז יפה אמר חנן לא תשבע אלא בחנן פ"י לו ואדמון ד' חנן אומר